

Dansk Juletræsdyrkerforenings årsberetning for 1997

Af Jens Søgaard Jacobsen og Anders Suurballe

Denne årsberetning redegør for Dansk Juletræsdyrkerforenings aktiviteter i 1997. 1997 blev præget af forventninger og omstilling til en ny afsætningssituation. For Dansk Juletræsdyrkerforening blev året også præget af nye aktiviteter og nye medarbejdere. Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt blev en realitet, hvor foreningen blev kraftigt involveret i såvel den daglige drift som iværksættelse af projekter med støtte fra fondens midler. For foreningen betød året også en afsked med det gamle navn Dansk Skovforenings Pyntegrøntsektion til fordel for det mere sigende Dansk Juletræsdyrkerforening.

Organisatoriske forhold

Bestyrelsen

Dansk Juletræsdyrkerforening ledes af en bestyrelse bestående af følgende 11 personer:

Godsejer Chr. Wedell-Neergaard, (formand), Svenstrup Gods, Borup
Skovrider Finn Jacobsen, (næstformand), Langesø, Morud
Direktør Torben Sommer-Larsen, (næstformand), Sejlsbjerghus Plantage, Arden
Godsejer Peter Treschow, Torbenfeldt Gods, Mørkøv
Godsejer Gustav Berner, Holstenshuus, Fåborg
Skovrider Keld Velling, KV Skovadministration, Oure
Gårdejer Jørn Mikkelsen, Stensgård, Ry
Skovfoged Kim Bech, Frijsenborg, Hammel
Godsejer Kim Berner, Clausholm Gods, Skovrider Bengt Kvitzau, Skovdyrkerforeningen Midtjylland, Skovrider Michael Glud, Hedeselskabet,

Bestyrelsen er herudover suppleret med følgende tre observatører:

Direktør Jan Søndergaard, Dansk Skovforening
Kontorchef Karsten Gasseholm, Skov- & Naturstyrelsen
Afdelingsleder Kaj Østergård, Forskningscentret for Skov & Landskab

Ved generalforsamlingen d. 21. maj på Hindsgavl trådte skovfoged Jan Jürgensen, skovrider Frank Lærke, skovrider Anders E. Billeschou og godsejer Peter Bernstorff ud af bestyrelsen.

Figur 1. Foreningens tidsskrifter PS Nåledrys: magasinet og Korte Meddelelser udgjorde også i 1997 en vigtig del af kontakten til medlemmerne. Med 2 nr. af magasinet og 50 nr. af Korte Meddelelser i 1997 kunne medlemmerne føle sig velinformeret om branchen.

Sekretariatet

Sekretariatet blev i 1997 styrket på en række poster. Bestyrelsen besluttede med virkning fra begyndelsen af 1997 at ændre afdelingslederstillingen til en direktørstilling. Forstkandidat Jens Søgaard Jacobsen tiltrådte d. 1. februar 1997 i den nye direktørstilling efter 5 års ansættelse i foreningen. Skovfoged Anders Suurballe blev pr. 1. april ansat som produktionsmedarbejder. Forstkandidat René Nielsen blev pr. 1. juli ansat som afsætningsmedarbejder. René Nielsen arbejder med udgangspunkt i det midtjydske søhøjland. Projektmedarbejder Johan Scheel afsluttede det 1-årige miljøcertificeringsprojekt d. 30. april. Skovtekniker Dirch Zibrandtsen afløste d. 15. november Ulrik Kragh Hansen som fondsmedarbejder i forbindelse med varetagelsen af sekretariatsfunktionen for Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt. I Frankrig fortsatte samarbejdet med Lone Nielsen. Sekretær i sekretariatet er Lisbet Kruse.

Bestyrelsesarbejdet

Bestyrelsens arbejde i 1997 har udover den daglige drift især drejet sig om følgende:

- produktionsafgifter
- miljøcertificeringsprojekt
- sekretariat
- markedsføringsprojekter
- markedsforhold
- strategi for branchen

Bestyrelsen har især i begyndelsen af året været involveret i tilblivelsen af lovgrundlaget for Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt. Behandlingen af produktionsafgifterne har også involveret et samarbejde med Dansk Skovforening, som har varetaget forhandlings- og udredningsarbejde.

Bestyrelsen har også arbejdet med afslutningen af og opfølgningen på foreningens miljøcertificeringsprojekt. Projektet pegede på, at der kan blive behov for at etablere en miljøcertificeringsordning for nordmannsgran juletræer, efter hollandsk forbillede. Det vurderes dog, at markedet ikke i øjeblikket er parat til at efterspørge de noget dyrere miljøcertificerede juletræer.

Bestyrelsen har behandlet sekretariatets bemanning og fremtidige arbejdsopgaver i årets begyndelse. Med den valgte bemanning er der lagt vægt på kontinui-

tet i foreningen samt etableringen af et branchekendt og stærkt team. Dette har givet mulighed for at fastholde et højt fagligt niveau i de eksisterende aktiviteter samtidig med, at det har været muligt at varetage to nye store opgaver på kvalificeret vis, nemlig sekretariatet for Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt samt ansøgning og igangsættelse af to nye og store markedsføringsprojekter.

Bestyrelsen har arbejdet med udvælgelse af indsatsområder og prioriteringer i forbindelse med Juletræsdyrkerforeningens ansøgninger til hhv. EU-direktoratet og Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt. Begge ansøgninger resulterede i bevilligede midler.

Bestyrelsen har i løbet af året behandlet markedets udvikling ligesom prisniveau og udbredelse af markedsinformation har været behandlet. Kort før sommerferien mødtes et udvalg under bestyrelsen således til drøftelser om markedet med repræsentanter for "Eksportørerne for Fremtiden".

Bestyrelsen har fulgt arbejdet med en strategi for branchen. Den endelige rapport blev afleveret til bestyrelsen samt til bestyrelsen for Forskningscentret for Skov og Landskab i november. Juletræsdyrkerforeningen tager afsæt i strategien for branchen, når den i marts 1998 afholder 1½ dagsmøde.

FSL's Pyntegrøntafdeling

Dansk Juletræsdyrkerforening har et samarbejde med Forskningscentret for Skov og Landskab, som er baseret på en samarbejdsaftale indgået i 1993. Aftalen omfatter en gensidig repræsentation i hhv. Pyntegrøntafdelingens rådgivende udvalg og Juletræsdyrkerforeningens bestyrelse. Samarbejdsaftalen rummer også en fordelagtig rabatordning for Juletræsdyrkerforeningens medlemmer på Pyntegrøntafdelingens videntjeneste.

I 1997 har der været et samarbejde om udarbejdelsen af en strategi for branchen. Udarbejdelsen af strategien har primært involveret afdelingsleder Kaj Østergård, kontorchef Karsten Gasseholm, Skov og Naturstyrelsen samt direktør Jens Søgaard Jacobsen. I forbindelse med udarbejdelsen af strategien har der været afholdt en workshop samt et seminar, med deltagelse fra såvel det rådgivende udvalg for pyntegrønt i FSL som for Juletræsdyrkerforeningens bestyrelse samt fra en række eksportører.

Medlemssituationen

Foreningen fik i 1997 49 indmeldelser og 30 reelle udmeldelser. Dermed havde foreningen 634 medlemmer d. 31.12. 1997. Foreningens ordning, hvor nye medlemmer kan få første års medlem-

Figur 2. PR-indsatsen og presseberedskabet blev i 1997 bedre på de vigtigste europæiske markeder. Med et "Informationszentrum Nordmanntanne" i det tyske og et tilknyttet pressebureau i Frankrig fik dialogen med pressen et løft i forhold til tidligere. Det lykkedes bl.a. at få et fransk TV hold til Danmark. (Arkivfoto)

skab gratis, giver gode muligheder for potentielle medlemmer til at danne sig et indtryk af foreningen. 51 valgte at tage imod dette tilbud i 1997, heraf valgte 2 at melde fra inden udmeldelsesfristen d. 30. september.

Generalforsamlingen

Foreningens generalforsamling d. 21. maj fandt sted på Hindsgavl på Fyn. På generalforsamlingen blev det besluttet at hæve medlemskontingentet med 5% for det kommende år. Ligeledes blev det besluttet, at ændre foreningens navn fra Dansk skovforenings Pyntegrøntsektion til Dansk Juletræsdyrkerforening. Forud for generalforsamlingen blev der om formiddagen afholdt et fagligt arrangement. Her blev der redegjort for foreningens planlagte markedsføringsaktiviteter ved direktør Jens Søgaard Jacobsen, for resultatet af miljøcertificeringsprojektet ved projektmedarbejder Johan Scheel og produktionsmedarbejder Anders Suurballe, samt redegjort for arbejdet vedrørende Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt. I forbindelse med generalforsamlingen blev der d. 22. maj afholdt en temadag på Langesø Skovbrug, hvor FSL's pyntegrøntafdeling orienterede om dyrkningsforsøgene på Langesø. På temadagen deltog i alt 117 mennesker.

Fællesområdet

Juletræsdyrkerforeningens tidsskrifter

PS Nåledrys magasinet udkom i 1997

med to numre. I magasinet blev der bragt artikler omhandlende produktions- og afsætningsmæssige emner. Redaktionen forsøger at holde en seriøs linie i stofvalget samtidig med, at artiklerne er aktuelle og letforståelige. Magasinet skal kunne gemmes og bruges som opslagsværk i branchen.

PS Nåledrys Korte Meddelelser udkom i 50 eksemplarer i 1997. Formålet med det lille nyhedsbrev er at bringe aktuelle meddelelser om markedet, på dyrkningsområdet og om branchen generelt. PS Nåledrys udsendes til medlemmerne via avispostkontoret, herudover modtager ca. 98 medlemmer endvidere Korte Meddelelser på telefax på selve udgivelsesdagen.

ERFA grupper

13 ERFA-grupper havde i 1997 tilknytning til Juletræsdyrkerforeningen. Juletræsdyrkerforeningen var i løbet af året fødselshjælper ved start af en ny ERFA-gruppe på Sjælland.

Juletræsdyrkerforeningen koordinerer indkaldelsen til de enkelte ERFA-gruppemøder, men ellers styrer hver ERFA-gruppe sig selv, og bestemmer egenhændigt, hvad gruppen skal beskæftige sig med. Nogle ERFA-grupper arbejder primært med dyrkningstekniske forhold, medens andre fokuserer mere på de afsætningsmæssige områder. ERFA-grupperne har 10-25 medlemmer og møderne sker efter behov - typisk en gang i kvartalet. Visse ERFA-grupper har den politik, at der skal meldes tilbage til Juletræsdyrkerforeningen, såfremt der

sælges til under den lokalt aftalte "ERFA-pris". Juletræsdyrkerforeningens medarbejdere har ofte fornøjelsen af at deltage i de enkelte ERFA-gruppemøder. Der er på denne måde mulighed for en tæt dialog om forskellige emner, som kan være meget udbytterig både for ERFA-gruppens medlemmer og for sekretariatets medarbejdere.

Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt

Juletræsdyrkerforeningen har siden starten af 1997 varetaget sekretariatsfunktionen for Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt. Forstkandidat Ulrik Kragh Hansen har varetaget opgaven som daglig medarbejder frem til d. 31. oktober 1997, hvorefter skov- og landskabsingeniør Dirch Zibrandtsen har varetaget funktionen. Miljø- og Energiministeren har udpeget en bestyrelse for Produktionsafgiftsfonden. Bestyrelsen har afholdt 3 møder i efteråret, hvor der har kunnet konstateres en stor interesse for fonden, målt på antallet af ansøgninger om støtte.

Sekretariatet har lagt et stort engagement i at få udbredt information om fondens eksistens og i at informere om indberetningspligten. Dette har givet sig udslag i annoncer og redaktionel omtale i alle relevante skovbrugsmedier samt i en række landbrugs- og jagtfaglige medier. Der er blevet taget fat på den efterfølgende kontrolfase, som vil være en løbende aktivitet også i årene fremover.

Yderligere information om produktionsafgiftsfondens arbejde vil kunne findes i en artikel andetsteds i bladet.

Produktionsprognoser

Produktionsprognoser for udbuddet af juletræer og klippegrønt er af central betydning for Juletræsdyrkerforeningens arbejde. Prognoserne danner grundlag for mange strategiske beslutninger vedrørende såvel tilplantning som afsætning. Foreningen arbejder både med prognoser på kort og langt sigt.

Prognoserne på kort sigt er baseret på medlemmernes indberetninger henholdsvis i starten og midt i året. De kortsigtede prognoser giver en indikator i forhold til niveauet året før. Disse prognoser giver meget værdifulde hjælpemidler til at øge gennemsigtigheden i markedet til gavn for producenterne.

Langesø Messen

Foreningen deltog i 1997 med en stand på Langesø Messen, hvor der for medlemmer og andre interesserede var mulighed for at komme forbi og få en uformel snak. Foreningen havde for andet år i træk fået en god placering under "de Bergske Bøge". På forenin-

gens stand var der sat fokus på forskellige forslag til kampagneelementer i afsætningskampagnerne i Tyskland, Østrig og Schweiz samt i Frankrig. Fremvisningen af forskellige mulige elementer: brochurer, plakater, postere, etiketter og gavebokse m.m. gav et godt udgangspunkt for en dialog om, hvordan de danske nordmannsgran juletræer skal markedsføres.

Foreningen var også til stede ved et af punkterne på messens bustur, hvor der blev demonstreret sortering af juletræer, ligesom der var lejlighed til at diskutere marked og priser.

I tilknytning til foreningens stand på messen var der etableret en selvstændig stand for Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt, her var der rig lejlighed til at udlevere registreringsskemaer og andet informationsmateriale til interesserede, samt få en diskussion om fondens arbejde i øvrigt.

Internationale kontakter

Foreningen modtager hvert år mange henvendelser fra udenlandske importører af juletræer og pyntegrønt. De fleste er interesserede i at få at vide, hvor de kan købe produkterne. Foreningens politik er her, at der fremsendes en liste over de grossister og eksportører, der er foreningen bekendt.

En del er også interesserede i at få tilsendt forskelligt brochuremateriale om nordmannsgran og nobilis produkter, som de ønsker at bruge i forbindelse med deres lokale markedsføring. I en del tilfælde har de interesserede kunnet henvises til hhv. "Informationszentrum Nordmanntanne" ved Hamburg og Lone Nielsen i Paris.

Foreningen har produktbrochurer og lister over eksportører liggende hos danske ambassader, hos eksportstipendiater og hos andre danske repræsentationer i udlandet, ligesom udenlandske repræsentationer i Danmark er blevet forsynet med materialet.

På dyrkningsområdet og med hensyn til vejledende priser er foreningen meget afvisende overfor henvendelser fra udlændinge. Foreningen optager kun danskere som medlemmer og forbeholder denne type information for disse. Dette har længe været foreningens politik, men det må også erkendes, at en stor gruppe interesserede personer i Europa får denne information alligevel, i mange tilfælde ligeså hurtigt som foreningens medlemmer.

Dansk Juletræsdyrkerforening er medlem af den Europæiske Juletræsdyrkerforening (CTGAWÉ) sammen med en række danske producenter. Deltagelsen i CTGAWÉ er indgangen til et samarbejde med andre europæiske producenter og

dyrkerforeninger. Opgaverne i CTGAWÉ har i 1997 koncentreret sig om koordinering og udførelse af fælles markedsføring for ægte juletræer. CTGAWÉ har søgt og fået økonomisk tilskud fra EU til produktion og distribution af en informativ billedbog om juletræets liv fra frø til kompostbunke. Billedbogen har været rettet mod børn og deres familie.

CTGAWÉ besluttede desuden, at anbefale et system til farvekodning af etiketter således, at de forskellige højdeklasser let kan adskilles. Det står de enkelte lande frit for, om de ønsker at tilslutte sig standarden. Dog er det således, at juletræer, der markedsføres i lande, der har tilsluttet sig standarden, skal følge farvekodningen.

CTGAWÉ har desuden arbejdet med et generationsskifte i sekretariatet, der hidtil har været varetaget på udmærket vis af sekretæren for den engelske juletræsdyrkerforening. Danmark har tilbudt at varetage sekretariatet, men situationen er endnu uafklaret. Det er danskernes ønske at opprioritere arbejdet i CTGAWÉ og øge medlemstallet.

Danmark repræsenteres i øjeblikket i bestyrelsen af Jens Søgaard Jacobsen, Dansk Juletræsdyrkerforening og Poul Rasmussen, Evergreen Farm, Veflinge.

Dansk Juletræsdyrkerforening er også associeret medlem af den amerikanske juletræsforening. (National Christmas Tree Association). Medlemsskabet giver mulighed for at få inspiration og anderledes input fra engagerede juletræsproducenter og organisationsfolk, der arbejder med lignende produkter og problemer. Foreningen vil fortsætte dialogen med de amerikanske kolleger. Således er der i 1998 mulighed for at danske medlemmer kan deltage på en europæisk delegationstur arrangeret af formanden for CTGAWÉ til bl.a. NCTA's konvent i North Carolina.

PR og Presse

Året 1997 blev året hvor foreningen for første gang var rigtig rustet til at tackle udenlandsk presse specielt den tyske og franske presse professionelt. Som en del af markedsføringskampagnerne i de to lande blev der oprettet hhv. et "Informationszentrum Nordmanntanne" og et samarbejde med et mindre fransk PR bureau. Dette gav mulighed for at kommunikere langt mere direkte med den lokale presse. En kommunikation som ikke kan etableres direkte fra Danmark. Aktiviteterne har bl.a. resulteret i TV indslag på flere kanaler i begge lande. Aktiviteterne i Tyskland og Frankrig er nærmere beskrevet andetsteds i bladet.

Også i forholdet til den danske presse har foreningen været særdeles aktiv i løbet af året. Foreningen har dels udsendt presse-

meddelelser, dels været parat til at levere baggrundsstof til en bred vifte af medier. En af pressemeddelelserne omhandlede specielt de muligheder, de danske familier har for at få en god familieoplevelse ud af at købe årets juletræ sammen. Pressemeddelelsen blev sendt ud sammen med en liste over medlemmer med detailsalg i nærheden.

Afsætningsområdet

Prisforhandlinger 1997

Juletræsdyrkerforeningen udarbejder hvert år vejledende priser for juletræer og klippegrønt. De vejledende priser har igennem årene fungeret som en guide for prisniveauet, og selv om den reelle markedspris på visse produkter i perioder har været under eller over den vejledende pris, så er det kutyme, at handelsprisen altid sættes i forhold til Juletræsdyrkerforeningens vejledende priser. På denne måde har de vejledende priser normalt virket som et stabiliserende element, og for producenterne har der været "noget at holde sig til".

Forløbet af prisforhandlingerne fulgte i 1997 samme model som i de tidligere år. Første udkast til prislister blev således udarbejdet af den lille prisgruppe ultimo december 1996, efter indhentning af kommentarer fra grossister, blev andet udkast udarbejdet på et møde med deltagelse af en række større danske producenter, efter endnu en høringsrunde blev prislisterne offentliggjort i marts.

En tættere dialog mellem de danske grossister og et generelt ønske om at styrke samarbejdet i branchen førte til et møde mellem "Eksportørerne for Fremtiden" og Juletræsdyrkerforeningen. På mødet blev markedsituationen, sorteringer og priser diskuteret. Der var enighed om, at gensidige prisforhandlinger skulle tilstræbes i 1998. Mødet udmøntede sig i en fælles tilkendegivelse om markedet, som blev bragt i PS Nåledrys Korte Meddelelser. Dansk Juletræsdyrkerforening fremførte, at der ikke var fremkommet nye informationer i forhold til den viden, som havde været til rådighed ved udarbejdelsen af de vejledende priser. Foreningen har i PS Nåledrys Korte Meddelelser gennem hele sæsonen orienteret om forløbet af handelen.

Sorteringsmøder for juletræer

Sorteringsmøderne fandt i 1997 sted på Valbygård Skovdistrikt ved Slagelse i samarbejde med Hedeselskabet Øst, hos ETR Service ved Ringe i samarbejde med Silva-Green, på Ravnborg Skovdistrikt ved Hadsund i samarbejde med Skovdyrkerforeningen Himmerland og Thy, hos Lars Geil ved Laven samt hos Erik Lei ved Haderslev.

Figur 3. Sorteringsmøder for hhv. klippegrønt og juletræer var også i 1997 en vigtig bestanddel af kommunikationen af ensartede sorteringer og markedsinformation. (Arkivfoto)

Formålet med møderne var:

- at vise udmærkning og prissætning
- at diskutere produktionsmål og udtynningsprincipper
- at diskutere valg af samarbejdspartner og kontraktsindgåelse
- at drøfte markedsituationen på kort og langt sigt.

Interessen for sorteringsmøderne var stor og møderne havde deltagelse af mellem 50 og 100 mennesker. Der var generelt en god tilfredshed med sorteringsmøderne og deres indhold.

På Sjælland var man imidlertid i en speciel situation i sæson 1997, idet Fa. J.E.Bjørn A/S var gået konkurs i foråret 1997. En meget begrænset konkurrence på opkøbssiden betød, at sjællænderne stod over for en sorteringsstramning fra 1996 til 1997 som oversteg, hvad man andre steder i landet oplevede over to år.

Sorteringsmøder for klippegrønt

Sorteringsmøderne for klippegrønt fandt i 1997 sted på Holckenhavn Skovdistrikt ved Nyborg, i Leestrup Skov ved Præstø og hos Lindenberg Skovselskab i Rold Skov. Sorteringsmøderne formede sig som en gennemgang af sorteringsreglement, kvalitet og priser for de vigtigste klippegrøntarter. Flere havde medbragt eget klippegrønt, hvilket gav en god baggrund for en mere nuanceret diskussion. Sorteringsmøderne havde deltagelse af 40 - 90 mennesker, hvilket er tilfredsstillende.

Etiketteordning for klippegrønt

Juletræsdyrkerforeningen udleverede i

1997 778.500 klippegrøntetiketter, hvilket er en markant tilbagegang på 35% i forhold til 1996 og tidligere år.

Etiketordningen for klippegrønt betyder, at de forskellige sorteringer farvemærkes og forsynes med et løbenummer, ligeledes er hver etiket forsynet med et tydeligt artsnavn. Dette sikrer, at kvalitet og sortering er synlig gennem hele systemet. Nummereringen af etiketterne betyder, at det enkelte bundt altid vil kunne spores tilbage til producenten, ja sågar til producentens enkelte ansatte. For producenter, der ønsker at producere kvalitet, er det altså en klar mulighed for at profilere produktet som et kvalitetsprodukt.

Årsagen til nedgangen i antallet af udleverede etiketter er formentlig, at et større dansk grossistselskab ikke længere har ønsket at modtage klippegrønt med etiketter. Ligeledes har en øget tendens til at handle klippegrønt i usorterede partier trukket i den forkerte retning. Foreningen ønsker imidlertid fortsat at levere etiketter til de medlemmer, der måtte ønske det.

Etiketteordning for juletræer

Juletræsdyrkerforeningen udleverede i 1997 ca. 1,8 mio. etiketter. Hvilket efter flere år med stigning er et fald på 33% i forhold til året før. Også her skyldes tilbagegangen, at flere danske grossister valgte at bruge egne etiketsystemer i 1997, i de fleste tilfælde dog i nuancer der helt tilsvarede foreningens.

Med fire røde nuancer til primatræer og tre farver herudover er de forskellige sorteringer og højdeklasser dækket godt ind. Foreningen vil fortsætte med at udvikle

etiketterne således, at de stadig skiftende markedskrav kan efterkommes.

Handelsaftaler og følgesedler

Sektionens standard handelsaftaler og følgesedler (læssesedler) er en fast del af handelsindgåelsen hos stadig flere medlemmer. 1997-sæsonen viste igen, hvor vigtigt det er at have alle aftaler nedskrevet, så ingen af parterne kan løbe fra aftalegrundlaget. Juletræsdyrkerforeningen anbefaler klart, at handelen etableres ud fra Foreningens standardaftaler, hvor der tages hensyn til branchens sorteringsregler, kutymen med videre.

Hvert år ville en stor del af de tvistigheder og reklamationsager, der når foreningens bord kunne have været undgået, hvis foreningens handelsaftaler blev brugt hver gang.

Afsætningsfremmende projekt i Tyskland, Østrig og Schweiz for nordmannsgran juletræer

I 1997 blev der i foreningens regi startet en ny aktivitet. I samarbejde med en marketinggruppe bestående af sekretariatsmedarbejdere og repræsentanter for de to grupperinger i den danske grossistbranche "Eksportørerne for Fremtiden" og Grossistforeningen for Juletræer og Pyntegrønt blev rammerne for årets kampagne lagt i samarbejde med et udvalgt tysk reklamebureau.

Markedsføringskampagnen havde fire elementer:

- Dannelsen af et såkaldt "Informationscenter Nordmann-tanne", hvor såvel handlende som forbrugere og presse kunne henvende sig for mere information om nordmannsgran juletræer.
- Gennemføre betalt annoncering i hele området i TV magasinet "Hör-zu" samt opsætte store plakater i Essen og Frankfurt.
- Gennemføre PR arbejde gennem pressemeldelser og lign. Samt afholde en større pressebegivenhed.
- Tilbyde og distribuere salgsfremmende materiale: bannere, plakater og brochurer til producenter, grossister og salgssteder til brug for detailsalget.

De umiddelbare tilbagemeldinger fra de deltagende handlende og danske grossister har alle været meget positive.

Kun takket være støtte fra Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt kunne denne aktivitet finde sted. En dyberegående omtale af kampagnen vil kunne findes andetsteds i bladet.

Afsætningsfremmende projekt i Frankrig for nordmannsgran juletræer

Afsætningsprojektet i Frankrig var ligeledes en ny aktivitet. Som et vigtigt mar-

ked med et stort markedspotentialer blev Frankrig valgt som det andet store indsatsområde i 1998. På trods af, at finansieringen betingede et forholdsvist sent starttidspunkt for kampagnen, lykkedes det at skaffe gode samarbejdspartnere hos såvel grossister som stordistribution og presse. Kampagnen blev ført ud i livet af foreningens sekretariat herunder især Lone Nielsen, som er bosiddende i Paris. Markedsføringskampagnen havde følgende hovedelementer:

- PR-aktiviteter specielt rettet mod pressen.
- Reklameaktiviteter.
- Salgsaktiviteter "ude i marken" i samarbejde med en fransk juletræsgrossist.
- Etablering af Internet information og konkurrence.

Også den franske kampagne har fået en god start. Især er det lykkedes godt at komme i dialog med pressen, hvilket har betydet flere artikler i centrale dagblade etc. samt radio og TV indslag, end man på forhånd kunne regne med. Der er plads til flere danske eksportører på det franske marked, hvor sproget for mange udgør en for stor barriere i dag. Kampagnen er blevet støttet af EU og Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt. En dyberegående omtale af kampagnen vil kunne findes andetsteds i bladet.

Afsætningsprojektet for nobilis klippegrønt

Efter at afsætningsprojektet for nobilis klippegrønt i Frankrig har kørt siden

1993, blev der i 1997 ikke igangsat egentlige aktiviteter. Hovedvægten blev lagt på at udsende tidligere udarbejdet materiale til relevante firmaer i branchen, samt på at stå til rådighed for producenter, grossister, handlende og pressen ved diverse forespørgsler eller ønsker om information. Igangsættelsen af de mange nye aktiviteter vedrørende juletræer i Frankrig i 1997 levede ikke foreningen tidsmæssige eller finansielle muligheder for at fortsætte kampagnen på det hidtidige niveau.

Katalog over pyntegrønt nichearter

Juletræsdyrkerforeningen udgav i 1997 et minikatalog over medlemmer, der udbyder nicheprodukter specielt indenfor klippegrønt. Kataloget indeholdt navne og adresser på producenter af en række forskellige mindre almindelige nichearter. Kataloget var desuden forsynet med illustrationer af en række af de ofte ikke almindeligt kendte arter. Kataloget blev udsendt til de danske grossister. Formålet har været at gøre det muligt for de danske grossister at finde frem til producenter af de specielle varer, når de pludselig står med en ordre.

Kataloget blev godt modtaget og foreningen regner med at foretage en opdatering af kataloget fremover.

Øvrige afsætningsaktiviteter

Juletræsdyrkerforeningen præsenterede i 1997 en helt ny og forbedret "Homepage" på Internettet. På adressen

Figur 4. Afsætningsprojektet i Tyskland, Østrig og Schweiz havde som en vigtig og vellykket aktivitet afholdelsen af en pressekampagne i Hamborg Havn ombord på færgen "Hamborg". Både den skrevne og den elektroniske presse var godt repræsenteret, hvilket bragte nordmannsgran juletræerne og varemærket "Original Nordmann Tanne" ind i de tyske stuer.

<http://www.ps-xmastree.dk> kunne man således op til julen finde information og konkurrencer rettet mod forbrugerne på både dansk, tysk og fransk. Informationen på Internettet var for den tyske og franske dels vedkommende en del af de afsætningskampagner, der foregik i såvel Tyskland som Frankrig.

Juletræsdyrkerforeningen indgik i 1997 et samarbejde med et nyt tysk branchetidsskrift: "Der Weihnachtsbaum", der er rettet mod såvel dyrkere som handlende indenfor juletræsbranchen. Samarbejdet betyder, at foreningen har mulighed for at få bragt artikler i bladet. Samarbejdet har i 1997 især betydet, at der har været mulighed for at omtale aktiviteterne i den tyske markedsføringskampagne. Der Weihnachtsbaum har lagt ambitiøst fra land med 12 planlagte udgivelser om året og udsendelse til godt 2000 modtagere. Det bliver interessant at se om bladet i 1998 kan bide sig fast på det tyske marked.

Europæisk markedsundersøgelse

Bevillingsudvalget for produktudviklingsordningen for skovbruget og træindustrien afsluttede i 1997 arbejdet med en markedsundersøgelse på det europæiske marked for juletræer og pyntegrønt. Juletræsdyrkerforeningen var repræsenteret i arbejdsgruppen, der har defineret, hvilke områder der skulle afdækkes, ligesom arbejdsgruppen har fungeret som styregruppe for analyseinstituttet GfK, der har stået for den praktiske gennemførelse af størstedelen af undersøgelsen. Arbejdet sluttede i løbet af sommeren med en fremlæggelse af rapporter og afholdelse af temadag. Rapporterne kan rekvireres hos Skov- og Naturstyrelsen. Markedsundersøgelserne har dannet et solidt grundlag for udvælgelse af indsatsområder og planlægningen af indholdet i de afsætningskampagner, som Juletræsdyrkerforeningen har afviklet i 1997. Ligeledes vil undersøgelsen kunne danne en solid basis for alle i branchen, der planlægger nye afsætningsaktiviteter.

Markedsovervågning

Overvågningen af markedet for juletræer og pyntegrønt er en vigtig opgave for Juletræsdyrkerforeningen. Da sæsonen afvikles på kort tid og handelen ofte foregår ret hektisk, er det væsentligt, at markedet gøres så gennemsigtigt som muligt. Juletræsdyrkerforeningen følger salgets udvikling i Danmark og i udlandet og rådgiver medlemmerne om afsætningsaf deres varer. Markedsovervågningen kommunikerer bredt ud gennem PS Naledrys Korte Meddelelser. På dansk plan sker markedsovervågningen gennem en tæt kontakt til producen-

Figur 5. Danske nordmannsgran juletræer blev markedsført i Frankrig. En af salgsaktionerne foregik i den såkaldte "Julelandsby" i la Defense, Paris ved den nye Triumfbue, udført af den danske arkitekt von Spreckelsen. Således var nordmannsgranen også flot repræsenteret både udenfor og indendørs ved presse-mødet i "Julelandsbyen".

ter og grossister, der handler i markedet. Er der rygter i markedet, kan en telefonopringning eller et besøg ofte kaste lys over situationen, og sagens rette sammenhæng kan formidles.

På udenlandsk plan sker overvågningen ved besøg på engrosmarkeder, hos grossister og i detailhandelen. Ofte kan det være nødvendigt at tage af sted med kort varsel for at undersøge diverse rygtedannelser.

Juletræsdyrkerforeningen gennemførte i november og december i lighed med tidligere år en række besigtigelsesrejser til de europæiske markeder.

I lighed med året før abonnerede Juletræsdyrkerforeningen i 1997 på presseklip vedrørende omtale af juletræsmarkedet i Tyskland. Dette har givet et meget godt supplement til de øvrige informationskilder til det meget vigtige tyske marked. Også på det franske marked er der i 1997 abonneret på presseklip i sæsonen. Ud over den umiddelbare benyttelse vil presseklippene også blive brugt i forbindelse med planlægningen af næste års mediekontakt.

Grøntbørsen

Grøntbørsen er en service, som Juletræsdyrkerforeningen tilbyder medlemmer og danske grossister i november og december måned. Grøntbørsen fungerer som en liste over de usolgte mængder, som medlemmerne måtte være i besiddelse af, og som indberettes af medlemmerne. Til forskel fra tidligere år fungerede Grøntbørsen på den måde, at listen over usolgte

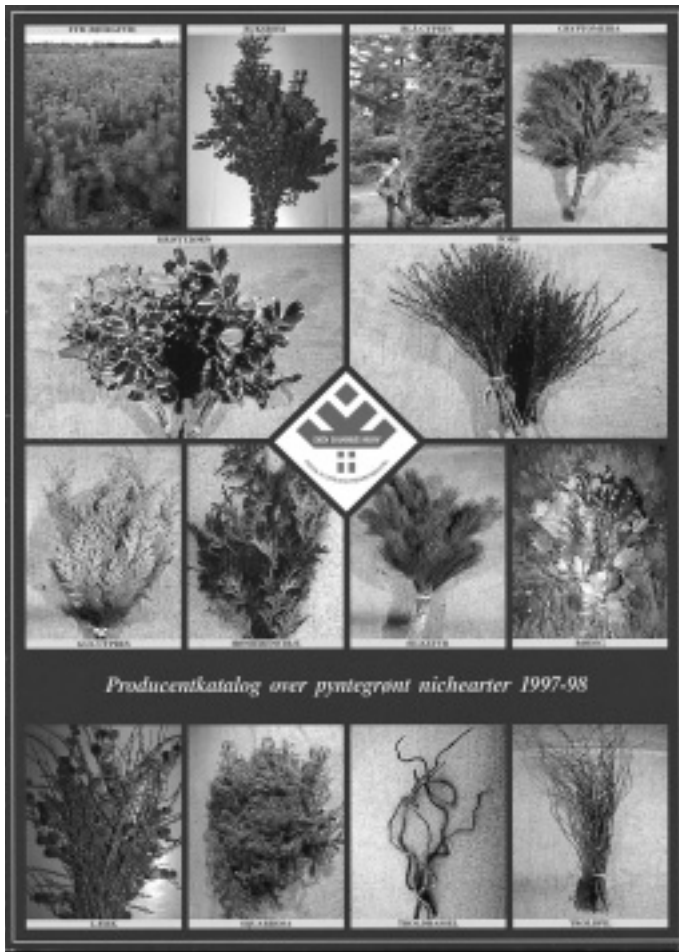
te varer lå i sekretariatet, hvor efterspørgende købere så kunne henvende sig og hurtigt få adresser og telefonnumre til relevante udbydere.

Grøntbørsen giver de medlemmer, der måtte ønske det, en ekstra mulighed for at markedsføre deres produkter. Grøntbørsen bidrager til at øge gennemsigtigheden i markedet, hvilket er til fordel for producenterne. I 1997 var der en god interesse for at annoncere varer på grøntbørsen, og en del af varerne blev afsat til en køber til glæde for både køber og sælger. Den samlede mængde, der omsættes på grøntbørsen, har dog hverken i år eller tidligere år udgjort en betydende andel af den samlede danske omsætning af juletræer og klippegrønt.

Opmandssager og mæglinger

Juletræsdyrkerforeningen har i lighed med tidligere år deltaget i behandlingen af reklamationsager, hvor producent og grossist ikke kan blive enige om, hvem der har ansvaret for problemet, eller rettere: "problemet i forhold til det man troede, der var aftalt, og hvem skal betale for problemets løsning". I de fleste tilfælde hvor Juletræsdyrkerforeningen er involveret, søger vi at mægle mellem parterne og finde en rimelig løsning. Desværre lykkes det ikke altid, hvorefter der må syn og skøn og/eller en retssag til. Det er dog få sager, der når så langt. De fleste sager finder deres løsning gennem forhandling.

En stor del af sagerne i 1997 har drejet sig om enten afvigelser fra det aftalte

Figur 6. Foreningen udgav i efteråret 1997 et katalog over medlemmer med udbud af pyntegrønt nichearter. Kataloget indeholdt en liste over kontaktsadresser på producenterne sammen med en oversigt over deres forskellige arter.

Figur 7. Efter flere tørre og varme år i træ blev galmiderne i nordmannsgran igen i 1997 flere steder et problem. Situationen blev forværret af, at dispensationen for den eneste godkendte bekæmpelsesmetode efter lang tids venten først kom midt på sommeren.

højdeinterval, eller om utilstrækkelig oparbejdning. Disse sager skyldes for det meste manglende professionalisme hos den ene af parterne. I sådanne sager er udfaldet næsten givet på forhånd, og det største problem er oftest at få varerne synet, idet mangelen ofte først opdages hos slutkunden.

Telefonrådgivning

Juletræsdyrkerforeningen har tidligere opprioriteret den brede formidling blandt andet ved at sætte frekvensen af PS Korte Meddelelser kraftigt i vejret. Det er Foreningens indtryk, at fremsendelse af PS Korte Meddelelser med godt en uges mellemrum fortsat er meget velkomment blandt medlemmerne. Mange medlemmer bliver derved sparet for at ringe op for at høre, om der er nyt.

Alligevel er der i perioder virkelig "tryk" på telefonerne i Juletræsdyrkerforeningen, hvilket medlemmerne især vil kunne mærke, hvis f.eks. én medarbejder er ude på konsulenttjeneste, og/eller en anden telefonisk er i færd med at optrævele en intensiv reklamations sag.

I disse situationer kan det måske være van-

skeligt at komme igennem til brancheforeningen, og sekretariatet takker for medlemmernes forståelse i disse situationer.

Produktionsområdet

Renholdelse og bekæmpelse af skadedyr

Også i 1997 har indsatsen på dette område hovedsageligt drejet sig om muligheder efter de begrænsninger i brugen af sprøjtemidler, der yderligere er kommet i dette år. Orientering om disse emner er sket via medlemsbladene, på medlemsmøderne rundt omkring i landet og ved telefonkonsultationer.

Juletræsdyrkerforeningen søgte i sommeren 1996 Miljøstyrelsen om en såkaldt "off label use godkendelse" for Mitac 20, en kontaktpgift til bekæmpelse af levende galmider. Godkendelsen kom, men først i juli 1997 i form af en tidsbegrænset dispensation fra de gældende regler for, hvor midlet måtte udbringes. På grund af den sene tilladelse blev bekæmpelse i problemkulturer, mange steder forsinket eller slet ikke foretaget. Dette har visse steder ført til en kraftig

opformering, der efterfølgende har givet/vil give skader.

Undervejs i proceduren hos Miljøstyrelsen havde tilladelsen ændret status fra en "off label use godkendelse" til en "dispensation", hvilket placerede produktansvaret hos producenten af midlet.

I lyset af godkendelsesprocedurens lange tidshorisont blev der allerede i sommeren 1997 ansøgt om en gentagelse af dispensationen. Dispensationen er i skrivende stund endnu ikke givet.

Varsling af forårsnattefrost

Også i år foranledigede Juletræsdyrkerforeningen via Danmarks Meteorologiske Institut en varsling for de mest udsatte områder i Danmark. Varslingen blev foretaget i perioden 12. maj til 15. juni to gange i døgnet og udsendt pr. telefax til dem, der havde tilmeldt sig ordningen. En sådan ordning er til stor nytte for dem, der har mulighed for at iværksætte vanding ved frostvarsling. Det er derfor især medlemmer med planteskole, som har nytte af ordning, men også producenter, som har kapaciteten til forebyggelse i bevoksninger, har været glade for ord-

ningen. Ordningen må betegnes som et godt arbejdsredskab for de tilmeldte, men har i år lidt under en kraftig tilbagegang i antallet af interesserede medlemmer. Ordningen har således trods et mindre opkrævet gebyr vist sig ikke at kunne balancere økonomisk.

Skader

1997 har været et udpræget varmt år. Dette kombineret med en unormalt lille nedbørsmængde og mere vind især i foråret og forsommeren skabte hårde vilkår især for yngre kulturer.

En del markkulturer uden skovens beskyttende læforhold har fået skader i form af, at tidligere nåleårgange er blevet røde og faldet af. Træet efterlades således som et affillet skelet, hvor kun dette års skud er intakte. Andelen af skadede træer udgør i besete kulturer op til 20% af træerne, som står spredt over hele bevoksningen. Om det "ekstreme" klima er skyld i disse skader, er nærliggende men ikke fastslået.

Efter indrapporteringerne til Juletræsdyrkerforeningen at dømme var 1997 et stort luseår. Således meldte producenter, der aldrig tidligere havde sprøjtet mod lus om store opformeringer, der nødvendiggjorde sprøjtning.

Ædelgrannålevikleren - primært den tidlige - blev indrapporteret fra alle egne af landet fortrinsvis i NOB men også i

NGR. Forholdsvis få valgte at bekæmpe disse.

Ligeledes var der kraftige angreb af galmidler mange steder. På grund af situationen med manglende godkendelse fra Miljøstyrelsen til lovlige bekæmpelse blev sprøjtningen forsinket eller udskudt. Det er derfor vigtigt at følge op på dette problem i 1998.

Markvandring

Årets markvandring blev afholdt sidst i maj og først i juni hos Gunderslevholm skovdistrikt på Sjælland, Valdemsrø skovdistrikt på Fyn, Frijsenborg skovdistrikt i Midtjylland og i Salling, Nordjylland hos Henrik Henriksen. Foruden de lokale værter deltog en repræsentant for FSL i arrangementerne.

Markvandring må betegnes som værende en stor succes med ca. 360 deltagere fordelt på de fire dage. Markvandringerne var bygget op, således at der var et gennemgående program alle steder samt et specialemerne relateret til den vært, der blev besøgt.

På markvandringerne blev der snakket om renholdelse nu og i fremtiden. Foruden de nyeste ændringer inden for sprøjtemiddel-lovgivningen blev der, bl.a. med baggrund i Jydlands portaltraktorer vist, hvor langt man er nået med materiel til sprøjteudstyr og mekanisk renholdelse.

Skal man sprøjte afskærmet eller meka-

nisk slå ukrudtet i sine juletræskulturer, udføres arbejdet mest hensigtsmæssigt, hvis der er foretaget en bundklipning. På markvandringerne blev der vist nogle metoder, der kan reducere omkostningerne betydeligt sammenlignet med den traditionelle fremgangsmåde udført manuelt med saks.

Der blev desuden set og diskuteret foranstaltninger til at undgå knækkede top-skud forårsaget af primært fugle. Foruden de muligheder der er på markedet, viste det sig, at der arbejdes med mange forskellige løsninger hos de enkelte producenter.

Produktionskontrol

Produktionskontrollen for NGR-juletræer giver hvert år deltagerne informationer om, hvorledes deres kultur(er) klarer sig i forhold til landsgennemsnittet. Herved får deltagerne et redskab til at identificere de svage punkter og få dem rettet. Produktionskontrollen giver ligeledes Juletræsdyrkerforeningen som brancheorganisation den viden om dyrkningen, som er så vigtig, når der skal argumenteres overfor politikerne og andre, men også når foreningen udarbejder modeller og prognoser.

Deltagelse i produktionskontrollen er fortsat gratis og er et tilbud til alle medlemmer af Juletræsdyrkerforeningen med nyplantede NGR-kulturer.

TopProtect

Den enkle løsning - mod Fugleskader på Nordmannsgran topskud

Så er det tid igen - vi følger succes'en op fra sidste år, og har efter vores kunder's ønske videreudviklet klipsen på TopProtect.

- TopProtect** - er nem at sætte på
- er skånsom mod træet
 - er billig
 - yder effektiv beskyttelse
 - kan genbruges

Ring eller fax venligst for yderligere information.

Bestil venligst i god tid!

Maglesø Plantage, Maglesøvej 77, 4300 Holbæk Tel: 59183001, Fax: 59183436
Ebbe Bach Nielsen Bil: 20957414, Morten Givskov Sørensen Bil: 30534343

